

Studijní návštěva 2011

Jméno účastníka :

Iveta Myšková

Název školy :

Základní škola a mateřská škola, Okna, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Funkce: ředitelka

Adresa : Okna 3, 47162

Telefon : 739739820

E-mail : myskovaiveta@seznam.cz

Číslo a název studijní návštěvy :

113, Ensuring the appropriate environment for citizens in inclusive schools

Místo konání – země : Lotyšsko

Datum : 26. - 30.9. 2011

Organizátor : Inese Karklina

Název hostitelské instituce : Vaivari Primary school

Adresa : Vaivari |Primary school, Skautu 2, Jurmala

Program studijní návštěvy byl zaměřen na návštěvu institucí, které se zabývají inkluzivním vzděláváním. Program, který byl pro nás připraven byl velmi rozmanitý a různorodý. Velmi dobře byl sestaven náš osmičlenný tým. Účastníci studijní návštěvy byli zástupci školství z různých evropských zemí a z různých oblastí školství. Členové studijní skupiny : inspektor z Belgie, vyučující praxe budoucích učitelů z Německa, ředitelka základní školy z Rumunska, psycholog z poradenského centra z Velké Británie, ministr školství z Turecka, vedoucí centra pro handicapované z Velké Británie, ředitel základní školy z Francie. Mezi účastníky probíhala diskuse k jednotlivým navštíveným organizacím a k problémům s inkluzivním vzděláváním v Evropě. Probíhalo porovnávání vzdělávacích systémů a přístupů k inkluzi. Zajímavým zjištěním pro mne bylo např., že v Belgii neprobíhá inkluzivní vzdělávání, nebo vzdělávání budoucích učitelů v Německu – pět let teoretického studia na univerzitě a poté absolvování tří let praxe v rámci studia a pod vedením odborníků. Náš program byl zahájen již v neděli večer, kdy každý z účastníků se krátce prezentoval. Seznámil ostatní se svou profesí a organizací.

V pondělí dopoledne proběhlo oficiální zahájení programu, ředitelka školy Vaivari Inese Karklina nám nastínila program jednotlivých dní a seznámila nás se svou školou. **Škola Vaivari** se nachází na okraji města Jurmala a v blízkosti Speciálního centra pro postižené. Ředitelka školy se snaží o maximální propojení života dětí bez problémy s dětmi handicapovanými. Paní ředitelka školu před 15 lety založila a je, dle jejích slov, její celoživotní láskou. Z návštěv dalších škol a institucí bylo zřejmé, že ona i její škola mají v regionu vyjímečné postavení. Děti jsou integrovány do běžné třídy nebo je zřízena samostatná třída. V její škole fungují asistenti, a také dobrovolníci - dva studenti s tělesným handicapem ze Slovenska, pracují zde ve školním klubu po dobu šesti měsíců.

V době naší návštěvy ve škole probíhal Týden jazyků. Každá třída se věnovala nějaké evropské zemi. Mateřská škola, která je součástí zařízení, vychází z Waldorfské pedagogiky. Prohlédli jsme si všechny třídy, děti měli pro nás připravený krátký hudební program a také nám předvedly oblíbenou hru. Odpoledne nás čekalo přivítání u starosty města Jurmaly, diskuse se zástupci resortu školství a návštěva Ministerstva školství v Rize.

V úterý jsme strávili den v Rize, navštívili jsme dvě zařízení – Výchovný ústav a Základní školu, prohlédli jsme si pamětihodnosti města s průvodcem.

Výchovný ústav (www.strazduskola.lv) bylo zařízení po materiální stránce na vysoké úrovni. Jedná se o komplex internátu a školy, vše je umístěno v lese. Na rekonstrukci a přístavby zařízení bylo čerpáno z dotací EU. Prostředí na mne působilo velmi dokonale až sterilně, děti s výchovnými problémy jsou zde zcela izolovány a tzv. ve "zlaté kleci". Členové týmu vedli diskuse o dalších životních cestách těchto dětí. Zařízení jsme si prohlédli, navštívili třídy, hovořili s dětmi. Vedení ústavu mělo připravenou prezentaci o fungování zařízení a o zájmové činnosti

dětí.

Základní škola č. 45 bylo zařízení velmi otevřené integraci dětí s tělesnými problémy. Děti jsou integrovány v běžných třídách, mají asistenty. Celkově škola nabízela velký prostor pro rozvoj hudebních schopností všech dětí. Proběhla prohlídka školy, diskuse s představiteli vedení školy, s učiteli a asistenty. Navštívili jsme některé třídy a seznámili se s dětmi, absolvovali jsme krátký hudební program – zpěv, nácvik hry na bicí nástroje a na klavír. Měli jsme i možnost nahlédnout do baletního sálu, kde právě probíhala výuka mladších žákyň.

Ve středu jsme se vydali do regionu Talsi a navštívili jsem **Základní školu Sabile**. Škola se nachází na venkově a snaží se o začlenění Romů a dětí s mentálním handicapem do běžného školství. Děti jsou integrovány do běžných tříd nebo jsou zřízeny samostatné třídy. Měli jsme možnost shlédnout prezentaci o činnosti školy, vést diskusi s vedením školy a učiteli, prohlédnout si obě budovy a účastnit se vyučování. Program ve škole byl pro nás připraven tak, že jsme byli rozděleni do skupin a každý z nás absolvoval čtyři hospitace (matematika ve třídě s mentálně postiženými dětmi, lotyšština v běžné třídě, dílny a vaření ve třídách s Romy).

Ve čtvrtek jsme zavítali do regionu Sigulda. Navštívili jsme **Základní školu Mores**, která se nachází na venkově. Ve škole probíhá integrace dětí s mentálním postižením. Děti s lehkým mentálním postižením jsou začleněny do běžných tříd, děti s těžkým mentálním postižením mají třídy samostatné (v jedné třídě jsou tři žáci, učitelka, asistentka). Po prohlídce školy jsme se účastnili prodejní výstavy výpěstků a výrobků žáků školy a jejich rodin. Poté následoval taneční a pěvecký program.

Při zpáteční cestě jsme zavítali opět do Rigy a navštívili jsme **Centrum pro volný čas** (www.ceribusparni.lv), které se zaměřuje na inkluzi dětí a rodin s handicapem (tělesné postižení, mentální postižení, cizinci, Romové). Centrum nabízí velmi širokou paletu činností – od zájmových kroužků, tanečních a pěveckých souborů po výlety a pobyty pro celé rodiny. Zařízení také slouží jako poradenské centrum pro rodiče. Účastnili jsme se prezentace o činnosti zařízení a diskuse s vedením centra.

V pátek dopoledne skupina pracovala na závěrečné zprávě. Odpoledne jsme navštívili **Rehabilitační centrum** (www.siva.gov.lv) v Jurmale. Ve škole Vaivari proběhlo zhodnocení práce a předání certifikátů účastníkům studijní návštěvy.

V průběhu celého týdne jsme měli možnost se setkat a diskutovat s řediteli, učiteli, asistenty a žáky základních škol a dalších zařízení. Hovořit jsme měli také možnost s dalšími odborníky (resort školství v Jurmale, Ministerstvo školství v Rize).

Zařízení v Lotyšsku, která jsem navštívili, byla otevřená inkluzi. Základní školy

věnují velmi času a energie tématu inkluze. Vnímala jsem ho, pro ně, jako prioritní v současné době. Základní školy tedy řeší inkluzi dvěma způsoby – zařazením dítěte do běžné třídy (lehká mentální retardace, tělesné postižení, cizinci, Romové, nevidomí, neslyšící) a zde je snížen počet dětí ve třídě a k dispozici je asistent, nebo zřízením samostatné třídy v rámci běžné základní školy (těžké mentální postižení). Pro realizaci inkluze (pomůcky, asistenti) školy čerpají prostředky z dotací EU. Učitelé byli velmi "zapálení" pro tuto problematiku, ač jejich finanční ocenění je nízké. Mezi materiálním vybavením škol byly velké rozdíly, celkově bych však úroveň posuzovala jako nižší než v České republice. Zajímavé a odlišné je vzdělávání učitelů v oblasti práce s handicapovanými dětmi. Každý učitel si musí po třech letech obnovit certifikát absolvováním dalšího vzdělávání. Učitelé vypracovávají individuální vzdělávací plány, píšou průběžná hodnocení a sledují a zaznamenávají pokroky žáka.

Přínos studijní návštěvy je pro mne široký.

Z hlediska pracovního jsem načerpala nové impulsy k řešení problematiky inkluze. V našem zařízení máme zařazené do běžných tříd dvě žákyně s lehkou mentální retardací a jednu žákyni s tělesným handicapem. Návštěva mne umožnila vidět a zažít velmi vstřícný postoj k této problematice. Z praktického hlediska určitě využiji nápady na zajímavé pomůcky a učební materiály pro děti s handicapem. Přínosem pro mne byla také intenzivní a poctivá práce celé studijní skupiny, měla jsem opravdu možnost se setkat s odborníky a zajímavými lidmi.

Z hlediska osobního bylo pro mne samozřejmě inspirativní poznat Lotyšsko, jeho obyvatele, historii, přírodu, pamětihodnosti, kulturu. Doprovodný program byl také bohatý (návštěva muzeí, galerií, kostelů, hradů) a rozmanitý (naučná stezka v národním parku, ochutnávka lotyšských specialit, zpěv lotyšských písní, tanec). Navštívili jsme venkov i města.

Studijní návštěvu jsem prezentovala učitelům a žákům na ranním shromáždění v naší škole. Informace jsem poslala do regionálního deníku a budou umístěné na internetové stránce naší školy. O pobytu budu informovat ostatní ředitelky škol Českolipska a Novoborska na našich pravidelných poradách.

V průběhu studijní návštěvy, v jeho přípravné fázi nebo po návratu jsem se nesešla s žádnými problémy. Se službami hostitelské instituce jsem byla velmi spokojená. Práce organizátora celé akce, ředitelky školy Vaivari, byla na vysoké úrovni. Se službami Národní agentury v Praze jsem také spokojená.

Do budoucna bych měla zájem organizovat studijní návštěvu SVES v České republice.

Účast na studijních pobytech SVES doporučuji všem vedoucím pracovníkům ve školství.

V Oknech 24. října 2011

Program studijní návštěvy

den		
26.10.2011	Zahájení programu, Základní škola Vaivari	Starosta Jurmaly, resort školství Jurmala, Ministerstvo školství Riga
27.10.2011	Výchovný ústav Riga, Základní škola Riga	Základní škola 45 Riga Pamětihodnosti Riga
28.10.2011	Základní škola Sabile	Region Talsi
29.10.2011	Základní škola Mores Region Sigulda	Centrum pro děti, mládež a rodiny Riga
30.10.2011	Práce na závěrečné zprávě	Jurmala – muzeum, rehabilitační centrum

Seznam účastníků

název instituce	země	funkce
Scoala cu clasele I – VIII Ion mares Vulcana-bai	Rumunsko	Ředitelka základní školy
City of York Council, Adults, Children and Education	Velká Británie	Psycholog
Vlaamse Overheid Onderwijsinspectie	Belgie	Inspektor
Ministere del Education College Victor Schoelcher	Francie	Ředitel základní školy
Studienseminar Hannover I fur die Lehramter an Grund-, Haupt- und Realschulen	Německo	Učitelka praxe budoucích učitelů
Turkish Prime Ministry Administration for Disabled People	Turecko	Ministr
The Laycock CDP Centre 2ND Floor	Velká Británie	Vedoucí centra pro handicapované